

بررسی باستان شناختی صنایع دستی و سنتی در سکونتگاه های تاریخی زاگرس (مطالعه موردی: اشیاء سنگی)

دکتر حبیب اله محمودیان^۱

چکیده

انسان در طول زندگی اجتماعی خود همواره کوشیده محیط پیرامونی خود را بشناسد و این شناسایی با تحرک و جابه جایی همراه بوده است. از سویی، تلاش برای بهره گیری از مواهب خدادادی و تأمین امکانات مورد نیاز زندگی همچنان استمرار داشته است. ایجاد سکونتگاه و تهیه ابزار و وسایل مورد نیاز زندگی روزمره، او را به تفکر و تدبیر برای ساختن ترغیب نموده است. این مسئله موجب شده تا انسان از توانمندی های خود برای تأمین نیاز های خود به فعالیت بپردازد. توجه به صنایع اولیه با استفاده از امکانات موجود در طبیعت (سنگ، چوب، خاک، ترکیب عناصر طبیعی و...) شرایط برای تهیه لوازم و ابزار های مورد نیاز فراهم ساخته است. تحولات در این عرصه محدود و پراکنده و در بسیاری موارد بر اساس نیاز های روزمره و تنوع زیستی و معیشتی مردم و تحت تأثیر شرایط اقلیمی مناطق مختلف شکل گرفته است. محدوده جغرافیایی زاگرس به عنوان بخشی از هلال سبز، شرایط مناسب را از جهات مختلف برای سکونت و استقرار، شکل گیری جوامع اولیه و نیز فرایند توسعه صنایع مورد نیاز دارا بوده است. در این نوشتار این هدف دنبال شده تا از مجموعه صنایع دستی و سنتی زاگرس نشینان، اشیاء سنگی را مورد مطالعه قرار دهد.

کلید واژه ها: زاگرس، صنایع دستی و سنتی، تیغه سنگی، ظروف سنگی، گل نوشته.

^۱ - عضو هیئت علمی دانشگاه

Archaeological study of handicrafts and traditional handicrafts in the historical settlements of Zagros (Case Study: Stone Objects)

Dr. Habibollah Mahmoudian

Abstract

Throughout his social life, human beings have always tried to know their surroundings, and this identification has been accompanied by mobility and movement. On the other hand, the effort to take advantage of God-given gifts and provide the necessary facilities for life has continued. Creating a place to live and providing the tools and equipment needed for daily life has encouraged him to think and plan to build. This issue has caused human beings to use their abilities to meet their needs. Pay attention to the basic industries using the facilities available in nature (stone, wood, soil, combination of natural elements, etc.)

It has provided the conditions for providing the required supplies and tools. Developments in this field are limited and scattered and in many cases based on the daily needs and biodiversity and livelihood of the people and under the influence of climatic conditions in different regions. The geographical area of the Zagros, as part of the Green Crescent, has had suitable conditions in various ways for housing and settlement, the formation of early communities and the process of developing the required industries. In this article, the aim is to study stone objects in order to collect handicrafts and traditional handicrafts of Zagros residents.

Keywords: Zagros, traditional handicrafts, stone blade, stone utensils, clay inscriptions